

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
VLADA**

PRIJEDLOG

Z A K O N

**O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI
OD POŽARA I VATROGASTVU**

Sarajevo, listopad 2012. godine

PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO ŽURNOM POSTUPKU

Predlažemo da se Prijedlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu razmatra i donese po žurnom postupku sukladno čl. 192. do 196. Poslovnika o radu Zastupničkog doma ("Službene novine Federacije BiH", br. 69/07 i 2/08) i čl. 186. i 187. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine ("Službene novine Federacije BiH", br. 27/03 i 21/09).

Prijedlogom zakona uređuju se odnosi i pitanja za čije uređivanje postoji neodložna žurna potreba, jer bi donošenje zakona u redovnom postupku moglo da izazove štetne posljedice za Federaciju BiH iz razloga što sve razine vlasti u Federaciji BiH koncem godine treba da za narednu godinu planiraju financijska sredstva u proračunu za implementaciju odredbi članka 23. Prijedloga zakona.

Prirodne nesreće iz srpnja i kolovoza ove godine (veliki šumski i drugi požari) nametnuli su potrebu za žurnim donošenjem Prijedloga zakona (žurni postupak), o čemu su Federalni stožer civilne zaštite i Vlada Federacije Bosne i Hercegovine donijeli posebne zaključke.

Z A K O N

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU

Članak 1.

U Zakonu o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09), u članku 13. stavak 1. točka 11) na kraju točka zarez briše se i dodaju riječi: „preko Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine;“.

Član 2.

U članku 20. stav 3. u trećem redu iza riječi "prostora" dodaju se riječi: "i sadržaja u njima".

Članak 3.

U članku 26. iza stavka 1. dodaje se novi stavak 2. koji glasi: „Iznimno, ako je dimnjačarska djelatnost organizirana na razini kantona ili za više općina u kantonu, odluku iz stavka 1. ovog članka donosi mjerodavno tijelo kantona“.

Članak 4.

U članku 27. stavak 1. iza točke 5) dodaje se nova točka 6) koja glasi:
„6) zabrana loženja otvorene vatre u šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu, kao i i na drugim zemljištima na udaljenosti do 150 metara od šume".
Dosadašnje toč. 6) do 10) postaju toč. 7) do 11).

Članak 6.

U članku 33. stavak 1. na kraju teksta umjesto točke stavlja se zarez i dodaju riječi: "koje po svom položaju može biti unutarnje ili vanjsko."

Članak 5.

U članku 36. stavak 1. u drugom redu iza riječi „projekat“ dodaju se riječi: „zaštite od požara“, a u trećem redu riječi: „i mišljenje“ zamjenjuju se riječima: „funktionalnosti sustava zaštite od požara“.

U stavku 2. ovoga članka u prvom redu riječi: „i mišljenje“ brišu se.

Članak 7.

U članku 37. stavak 1. u prvome redu riječi: „i mišljenja“, zamjenjuju se riječima: „funktionalnosti sustava zaštite od požara“.

Članak 8.

U članku 39. stavak 6. riječi „Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u suradnji s Federalnom upravom civilne zaštite“ zamjenjuju se riječima: „Federalno ministarstvo unutarnjih poslova u suradnji s Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom prostornog uređenja“, a u petom redu iza riječi „sadržaj“ dodaje se riječ „programa“.

Članak 9.

Iza članka 46. mijenja se podnaslov (14) i glasi:

„(14) Ispravnost i funkcionalnost sustava aktivne zaštite od požara“.

Članak 10.

U članku 47. stavak 4. mijenja se i glasi:

„Obujam i postupak provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara, uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe koja vrše te poslove, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova, uređuje se propisom koji donosi Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije u suradnji s Federalnim ministarstvom prostornog uređenja i Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova.“

Članak 11.

Iza članka 47. mijenja se podnaslov (15) i glasi:

„(15) Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti sustava aktivne zaštite od požara“.

Članak 12.

U članku 50. u prvome redu iza riječi "vlasnici" dodaju se riječi "ili korisnici", a iza riječi „prostora“ riječ „i“ zamjenjuje se riječju „ili“.

Članak 13.

Iza članka 50. u podnaslovu (18) iza riječi „usklađenosti“, dodaju se riječi: „građevinskih proizvoda“.

Članak 14.

U članku 51. stavak 1. na početku uvodne rečenice dodaju se riječi: „Građevinski proizvodi“.

U stavku 3. u prvome redu iza riječi „usklađenosti“, dodaju se riječi: „građevinskih proizvoda“.

U stavku 4. na početku dodaju se riječi: "Građevinski proizvodi,".

Članak 15.

U članku 52. stavak 2. riječ „najmanje“ briše se.

U stavu 3. u četvrtom redu iza riječi „osigurati“ dodaje se riječ „i“.

Iza stavka 3. dodaje se novi stavak 4. koji glasi:

„Ako građevine i prostori i sadržaj u njima iz stavka 3. ovog člana, kao i građevine i prostori i sadržaj u njima pravnih i fizičkih lica, državnih tijela Federacije, kantona, grada i općine i drugih institucija nisu osigurani od tih opasnosti, ne ostvaruju pravo na naknadu štete.“

Članak 16.

U članku 53. stavak 1. iza riječi „prostora“ dodaju se riječi: „čija vrijednost prelazi ugovoreni samopridržaj (udio osiguranika u šteti) društva za osiguranje u toj vrsti osiguranja“, a iza riječi „provedbu“ stavlja se tačka i preostali tekst briše se.

U stavku 2. u trećem redu riječi "ili fizičkom" brišu se.

Stavak 3. briše se.

Članak 17.

U članku 67. stavak 2., u trećem retku, iza riječi „Federacije“, dodaje se zarez i riječi: „odnosno Bosne i Hercegovine“, a preostali dio teksta briše se.

Članak 18.

U članku 88. iza stavka 2. dodaje se novi stavak 3. koji glasi:

„Pravne osobe koje upravljaju i gospodare šumama i šumskim zemljištem dužna su osnovati vatrogasnu postrojbu ili službu za gašenje požara specijalno opremljenu i obučenu za borbu protiv šumskih požara.“

U dosadašnjem stavku 3. koji postaje stavak 4. u prvome redu riječi „stavkom 2.“ zamjenjuju se riječima: „st. 2. i 3.“

Članak 19.

U članku 102. stavak 2. u petom redu iza riječi „zaštite“ dodaju se riječi „putem Ministarstva sigurnosti Bosne i Hercegovine.“

U stavku 3. iza zagrade dodaje se zarez i riječi: „Okvirnim zakonom o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08)“.

Članak 20.

U članku 105. stavak 1. u četvrtom redu riječ „samo“ briše se, a iza riječi „vatrogasci“, riječi: „,a za određene poslove“ brišu se.

U stavku 2. u prvome redu riječi: „za profesionalnog vatrogasca“, zamjenjuju se riječima: „iz stavka 1. ovoga članka“.

Članak 21.

U članku 128. stavak 3. u drugom redu riječ „dvije“ zamjenjuje se riječju „tri“.

Članak 22.

U članku 130. stavak 1. u šestom redu riječ „stručnog“ briše se, a riječi „vatrogasne djelatnosti“ zamjenjuju se riječju „vatrogastva“, a u zagradi iza riječi „vatrogasca“ dodaju se riječi: „i ispit za rukovoditelja akcije gašenja požara u dragovoljnom vatrogastvu“.

U stavku 2. u drugom redu riječ „stručnog“ briše se, a iza riječi „vatrogasce“ dodaju se riječi: „i za rukovoditelje akcije gašenja požara u dragovoljnom vatrogastvu“.

U stavku 3. u drugom redu, riječ „stručnog“, briše se.

U stavku 4. riječi „stručni ispit iz oblasti vatrogastva“, zamjenjuju se riječima „ispit za dragovoljnog vatrogasca“.

Članak 23.

U članku 133. točka 1) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se financijska sredstva u visini 0,1% od ukupnih prihoda proračuna za tekuću godinu“.

U točki 2) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se financijska sredstva u visini 0,5% od ukupnih prihoda proračuna za tekuću godinu“.

U točki 3) riječ „sredstva“ zamjenjuje se riječima: „osiguravaju se financijska sredstva u visini 0,5% od ukupnih prihoda proračuna za tekuću godinu“.

Članak 24.

Članak 137. mijenja se i glasi:

„Članak 137.

Društva za osiguranje i druge pravne osobe koje se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih osoba, dužna su izdvajati financijska sredstva za zaštitu od požara i vatrogastvo u iznosu od 6% iz ukupnih premija neživotnih osiguranja, izuzimajući premiju za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila, iz koje će se izdvajati 1% od ukupnog iznosa premije za osiguranje od odgovornosti za motorna vozila.

Članak 25.

Iza članka 137. dodaju se novi čl. 137a., 137b., 137c. i 137d., koji glase:

„Članak 137a.

„Sredstva iz članka 137. ovoga zakona, uplaćuju se na račun proračuna kantona, s kojeg se usmjeravaju na poseban račun otvoren za ova sredstva u okviru jedinstvenog računa riznice kantona i općine. Ta sredstva se raspoređuju tako što 20 % pripada kantonu i 80 % općini.

Od sredstava usmjerenih na poseban račun kantona i općine izdvaja se 6% za dragovoljne vatrogasne postrojbe koje se formiraju u dragovoljnim vatrogasnim društvima u općinama na području kantona i na razini kantona.

Sredstva na transakcijskom računu iz stavka 1. ovoga članka, koja nisu utrošena akumuliraju se sa sredstvima koja se prikupljaju u tijeku naredne godine.

Sredstva iz stavka 1. ovoga članka, mogu se koristiti samo za nabavku vatrogasne opreme, tehničkih i drugih sredstava za vatrogasne postrojbe, stručno obučavanje i osposobljavanje vatrogasaca i održavanje opreme i vatrogasnih sredstava, udruživanje sredstava sa drugim razinama vlasti za kupovinu materijalno-tehničkih sredstava i opreme za potrebe zaštite od požara i vatrogastva.

Članak 137b.

Uvjete, prioritete i način korištenja sredstava iz članka 137a. stavak 1. ovoga zakona za namjene iz stavka 4. tog članka, utvrđuju:

1) za sredstva kantona - vlada kantona, na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite;

2) za sredstva općine, odnosno grada - općinski načelnik, odnosno gradonačelnik, na prijedlog službe civilne zaštite općine, odnosno grada.

Članak 137c.

Obveznici izdvajanja sredstava iz članka 137. ovoga zakona, sredstva uplaćuju prema sjedištu poslovnice u kojoj je ostvaren prihod (zaključena policica osiguranja).

Članak 137d.

Način obračunavanja i uplate prikupljenih sredstava za potrebe zaštite od požara i vatrogastva, uređuje se propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija.

Kantoni i općine dužni su u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga zakona, svojim propisom urediti raspodjelu sredstava za dragovoljna vatrogasna društva.

Kontrolu obračunavanja uplate, te raspodjelu sredstava za potrebe zaštite od požara i vatrogastva iz članka 137. ovoga zakona, vrše mjerodavna tijela i službe Federalnog ministarstva finansija i kantonalnih ministarstava financija, svako u okviru svoje mjerodavnosti“.

Članak 26.

Članak 141. mijenja se i glasi:

„Članak 141.

Pružanje materijalne pomoći iz članka 134. stavak 1. toč. 3) i 4) ovoga zakona, vršit će se na temelju kriterija koje utvrđuje Vlada Federacije na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite.“

Članak 27.

U članku 146. stavak 2. u petom redu iza riječi „staža“ zarez se zamjenjuje točkom i preostali dio teksta briše se.

Članak 28.

U članku 158. stavak 1. točka 4) iza broja 141. riječi: „stavak 2.“ brišu se.

Članak 29.

U članku 159. stavak 1. točka 2) briše se, a u točki 5) u prvom redu riječi: „članka 47. stavak 4.“ brišu se, a u drugom redu iza broja 3. dodaju se riječi. „članka 73. stavak 2,“.

Dosadašnje toč. 3) do 5) postaju toč. 2) do 4).

Članak 30.

U članku 160. iza točke 3) dodaje se nova točka 4) koja glasi:
„4) propis o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe ovlaštene za certificiranje požarnih karakteristika materijala i elemenata građevinskih konstrukcija, u suradnji s Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;“

Dosadašnja točka 4) postaje točka 5).

Članak 31.

U članku 161. točka 1) briše se.

Dosadašnje toč. 2) do 19) postaju toč. 1) do 18).

Dosadašnja točka 19) koja je postala točka 18) mijenja se i glasi:

„19) propis o obujmu i postupku provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara, uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe koja vrše te poslove, kao i program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova, koji se izrađuje u suradnji s Federalnim ministarstvom prostornog uređenja i Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova.“

Članak 32.

U članku 164. točka 2) mijenja se i glasi:

„2) propis o uvjetima koje moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata, kao i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za osobe koje osobno (neposredno) obavljaju poslove ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata za gašenje početnog požara, u suradnji s Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;“.

Točka 5) briše se.

Članak 33.

U članku 166. stavak 1. točka 18) briše se.

U točki 20) iza broja 1. dodaje se zarez i riječ „i“ briše se, a iza broja „2“ dodaju se riječi: „i 3.“.

Dosadašnje toč. 19) do 26) postaju toč. 18) do 25).

Članak 34.

U članku 167. stavak 1. točka 6) riječi: „uređaja za dojavu i gašenje požara“ zamjenjuju se riječima: „sustava aktivne zaštite od požara“.

Iza točke 7) dodaje se nova točka 8) koja glasi:

„8) ako ne izvrše osiguranje od odgovornosti iz članka 52. stavak 3. ovog zakona;“.

U točki 13) u trećem redu riječ „stručnog“ briše se.

Dosadašnje toč. 8) do 13) postaju toč. 9) do 14).

Članak 35.

U članku 169. u prvom redu broj „800,00“ zamjenjuje se brojem „1.500,00“, a prije točke 1) dodaju se nove toč. 1) i 2) koje glase

„1) ako loži otvorenu vatru suprotno odredbama članka 27. stavak 1. toč. 6) i 7);“

2) ako ne izvrše osiguranje od odgovornosti iz članka 52. stavak 3. ovog zakona;“.

Dosadašnje toč. 1) do 10) postaju toč. 3) do 12).

Članak 36.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE

I – USTAVNI TEMELJ

Ustavni temelj za donošenje ovoga zakona je odredba članka IV. 20. (1) d) Ustava Federacije BiH, kojom je predviđeno da Parlament Federacije BiH donosi zakone o vršenju funkcija federalne vlasti. Kako se ovim zakonom regulira materija čija je osnovna funkcija zaštita života i zdravlja ljudi i imovine od požara, proizlazi da je u ovom slučaju ispunjen uvjet iz odredaba poglavlja II. članak 2. (1) a) i k) Ustava. Prema toj ustavnoj odredbi Federacija BiH je dužna osigurati primjenu najviše razine međunarodno priznatih prava i sloboda, pa Federacija BiH, po tom temelju, ima pravo donijeti ovaj zakon i njime stvoriti uvjete da se na području cijele Federacije BiH, pod istim uvjetima, može organizirati i provoditi zaštita života i zdravlja ljudi i imovine od požara.

Osim toga, ustavni temelj za donošenje ovoga zakona su odredbe poglavlja III, članak 2. točka a) i c) Ustava Federacije BiH, jer se i one odnose na zaštitu i provođenje ljudskih prava (u ovom slučaju pravo na život i zdravlje ljudi) i provođenje političke zaštite čovjekove okoline. U ovom slučaju radi se o zaštiti okoline od požara, jer se požar može pojaviti na svim mjestima i prostorima cijele Federacije BiH i svojim djelovanjem ugroziti čovjekovu okolinu.

Prema tome, očigledno je da narvedene ustavne odredbe predstavljaju ustavni temelj da Parlament Federacije BiH, na temelju poglavlja IV. članak 20 (1) d) Ustava Federacije BiH, donese ovaj zakon.

Navedeni ustavni temelj već je poslužio za donošenje Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu („Službene novine Federacije BiH“, broj: 64/09 u daljnjem tekstu: Zakon).

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Temeljni razlog za donošenje Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zaštiti od požara i vatrogastvu jeste činjenica da se od dana donošenja Zakona, odredba članka 137. Zakona u praksi uopće ne implementira. Ostale predložene izmjene Zakona baziraju se na usklađivanju ovog zakona s drugim propisima i otklanjanju greški u određenim odredbama Zakona, što se obrazlaže u nastavku.

III - OBJAŠNENJE PREDLOŽENIH PRAVNIH RJEŠENJA

Odredbom članka 1. vrši se usklađivanje s odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08).

Odredbom člana 2. vrši se usklađivanje po prijedlogu Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH.

Odredbom članka 3. ostavljena je mogućnost ako je dimnjačarska djelatnost organizirana na razini kantona ili za više općina u kantonu da odluku o organizaciji i radu dimnjačarske djelatnosti donosi mjerodavno tijelo kantona.

Jedna od općih mjera za zaštitu od požara je zabrana loženja vatre u šumama, šumskom i poljoprivrednom zemljištu na udaljenosti od 150m od šume. Obzirom da ova opća mjera za zaštitu od požara nije regulirana Zakonom o šumama odnosno ne postoji

Zakon o šumama koji bi ovu mjeru regulirao to se moralo regulirati u odredbi članka 27. Zakona, odnosno člankom 4. predloženih izmjena.

Odredbom čl. 5., 6. i 7. vrši se usklađivanje s propisima iz mjerodavnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja.

Odredbom članka 8. navedeni propis prema svom sadržaju je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva unutarnjih poslova, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom članka 9. i 11. ispravlja se greška u Zakonu, jer se navedene točke odnose na sustav aktivne zaštite od požara.

Odredbom članka 10. navedeni propis prema svom sadržaju je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom članka 12. otklanja se nedostatak, jer obvezu održavanja instalacija u ispravnom stanju mora imati i korisnik građevine i prostorije, a ne samo vlasnik.

Odredbama čl. 13. i 14. ispravlja se tehnička greška, jer zakonom građevinski proizvodi nisu bili regulirani.

Odredbom članka 15., po prijedlogu Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH, pored terminološkog usklađivanja teksta, precizno se propisuje da ako građevine i prostori i sadržaj u njima, kao i građevine i prostori i sadržaj u njima pravnih i fizičkih osoba, državnih tijela svih razina vlasti i drugih institucija nisu osigurani od opasnosti od požara, ne mogu ostvariti pravo na naknadu štete.

Odredbom članka 16. u stavku 1., prihvaćen je prijedlog Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH da se prilikom ugovaranja ove vrste osiguranja, osigura da osiguranik mora sam platiti dio osiguranog slučaja, što se utvrđuje ugovaranjem u fiksnom iznosu ili postotku koji se primjenjuje na iznos štete (samopridržaj). Odredbom stavka 2. ovoga članka, fizička osoba se onemogućava da vrši poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranja potrebitih mjera zaštite od požara. Dosadašnji stavak tri ovoga članka brisan je po prijedlogu Agencije za nadzor osiguranja Federacije BiH.

U odredbi članka 17. proširuje se zajedničko djelovanje postrojbe za zračni transport i gašenje požara sa područja Federacije na teritorij cijele Bosne i Hercegovine, ovisno od dogovora između entitetskih i tijela Bosne i Hercegovine.

U odredbi članka 18. regulira se obveza pravnih osoba koje upravljaju i gospodare šumama i šumskim zemljištem da osnuju vatrogasnu postrojbu ili službu za gašenje požara, jer ta obveza dosadašnjim rješenjem nije bila utvrđena, a cijeni se da je to neophodno.

Odredbom članka 19. vrši se usklađivanje s odredbama Okvirnog zakona o zaštiti i spašavanju ljudi i materijalnih dobara od prirodnih ili drugih nesreća u BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 50/08).

Odredbom članka 20. predložene su izmjene odredbe članka 105. st. 1. i 2. Zakona, jer u Federaciji Bosne i Hercegovine ne postoji srednjoškolska obrazovna ustanova koja školuje vatrogasce, pa samim tim u radni odnos se moraju primati kandidati iz stava 1. članka 105. Zakona.

Odredbom članka 21. prihvaćene su inicijative od zastupnika Parlamenta Federacije BiH da se jednom u tri godine izvrši obuka i provjera znanja iz oblasti zaštite od požara svih uposlenih osoba.

Odredbom članka 22. vrši se usklađivanje s odredbom članka 78. Zakona.

Odredbom članka 23. precizira se procent koji se osigurava u proračunu Federacije, kantona, općine i grada za financiranje obveza utvrđenih u odredbi čl. 134. do 136. Zakona, jer od usvajanja Zakona do sada u praksi se u proračunu Federacije nisu planirala niti minimalna sredstva za implementaciju ovoga Zakona, a kantoni, općine i grad ako su i izdvajali sredstva za ove namjene, to su bila neznatna sredstva koja nisu mogla osigurati da Zakon zaživi u neophodnom kapacitetu.

Odredbom čl. 24. i 25. predlažu se izmjene odredbe članka 137. Zakona, jer od donošenja Zakona, odredba članka 137. Zakona u praksi se gotovo uopće ne implementira, zbog različitog tumačenja. Ostvarena finansijska sredstva po ovome osnovu su skromna i zbog toga nisu mogla poslužiti svrsi radi koje je ova naknada i uvedena. Da bi se izbjegla nepreciznost članka 137. Zakona, koji je dozvoljavao osiguravajućim društvima da sami određuju šta je funkcionalna premija, zbog toga je nužno izvršiti izmjenu ovog članka. „Funkcionalna premija“ je apstraktan pojam i u poslovnim knjigama se posebno ne iskazuje. Funkcionalna premija može da bude za svako osiguravajuće društvo različito u zavisnosti šta osiguravajuće društvo odredi da je funkcionalna premija. To govori koliko je ovaj parametar podložan subjektivnoj procjeni osiguravajućeg društva i samim tim neobjektivan. Osiguravajuća društva su utvrđivala funkcionalnu premiju za svaku vrstu osiguranja kod koje je u pokriću osiguranja obuhvaćen rizik od požara, a zakonodavac je očekivao da se iz ukupne premije osiguranja po određenom procentu izdvajaju sredstva za implementaciju ovog zakona. Dosadašnjim rješenjem nije precizirano šta je osnovica za ovu naknadu i kod obveznika uplate ove naknade nije se mogla izvršiti adekvantna kontrola, pa se zbog toga pristupilo izmjeni istog.

Pored toga, izdvajanje finansijskih sredstava iz premije osiguranja su u direktnoj funkciji razvoja i zaštite države Bosne i Hercegovine, Federacije BiH, kantona i općina i pravnih osoba, jer će se na ovaj način osigurati resursi za preventivne i represivne mjere u zaštiti od požara i vatrogastvu, čime će se osigurati mnogo manje štete od požara na gospodarskim objektima i resursima. Ova izmjena je u direktnoj korelaciji s izmjenama čl. 52 i 53. u kojima se predlaže da se politika osiguranja promijeni tako da svaka fizička i pravna osoba ocijeni potrebu za osiguranje svojih građevina i prostora i sadržaja u njima.

Osiguravajuća društva, također, neće imati slabiji finansijski rezultat radi finansijskih izdvajanja za vatrogastvo, iz razloga što će prilikom računanja premije osiguranja u istu uračunati i ova izdvajanja finansijskih sredstava. Dakle, osiguranik koji zaključi policu osiguranja sa osiguravajućim društvom će i platiti ovu naknadu.

Način obračunavanja i uplatu prikupljenih sredstava je neophodno urediti propisom koji donosi Federalno ministarstvo finansija, što je svakako u mjerodavnosti navedenog ministarstva. Raspodjelu sredstava za dragovoljna vatrogasna društva trebaju utvrditi kantoni i općine svojim propisom.

Člankom 26. briše se dosadašnje rješenje kojim bi se općine koje imaju manje od 15.000 stanovnika ili su ekonomski nerazvijene odredile prema kategorijama područja posebne zaštite koja su uređena zakonom koji se odnosi na poticaj za razvoj područja posebne zaštite u Federaciji, jer ovaj zakon nije donesen, a prema svemu sudeći upitno je njegovo donošenje. Zbog toga se predlažu izmjene u članku 141., jer cilj ovoga članka u konačnici jeste da se pomogne ekonomsko nerazvijenim općinama koje nisu u mogućnosti osigurati finansijska sredstva za financiranje profesionalne vatrogasne postrojbe.

Odredbom članka 27. vrši se izmjena članka 146. Zakona iz razloga što propis po kojem federalni inspektori polažu stručni ispit predviđen za inspektora nije donesen i nema naznaka kad će biti donijet, što u krajnjem ne omogućava prijem federalnog inspektora za zaštitu od požara.

Člankom 28. vrši se usklađivanje s odredbom članka 26. predloženih izmjena.

Člankom 29. vrši se usklađivanje s odredbom članka 47. stavak 4. Zakona odnosno s odredbom članka 10. predloženih izmjena.

Odredbom članka 30. navedeni propis prema svom sadržaju je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja, pa se zbog toga ispravlja greška u Zakonu.

Odredbom članka 31. briše se propis koji je prema svome sadržaju u mjerodavnosti Federalnog ministarstva prostornog uređenja i dodaje se propis koji je u mjerodavnosti Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije.

Odredbom članka 32. vrši se usklađivanje s odredbom članka 39. Zakona i članka 9. predloženih izmjena.

Odredbom članka 33. vrši se usklađivanje s odredbom članka 16. predloženih izmjena.

Člankom 34. vrši se usklađivanje s odredbama čl. 10. i 21. predloženih izmjena Zakona.

Odredbom članka 35. povećava se novčana kazna za prekršaje do maksimalno predviđenog iznosa u Zakonu o prekršajima u Federaciji BiH i vrši se usklađivanje sa odredbom članka 4. predloženih izmjena.

Člankom 36. predloženih izmjena i dopuna Zakona regulira se stupanje na snagu ovoga zakona.

IV - FINACIJSKA SREDSTVA POTREBITA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga zakona u proračunu Federacije BiH moraju se planirati finacijska sredstva predviđena u odredbi članka 23. predloženih izmjena uz obvezu da se osiguraju i sredstva iz članka 24. predloženih izmjena.

**ODREDBE ZAKONA
O ZAŠTITI OD POŽARA I VATROGASTVU
U KOJIMA SU PREDLOŽENE IZMJENE I DOPUNE**

Članak 13.

Federalna uprava civilne zaštite, u oblasti zaštite od požara i vatrogastva, vrši sljedeće poslove:

1) provodi utvrđenu politiku i osigurava izvršenje ovog zakona i drugih federalnih propisa iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama u Federaciji;

2) izrađuje procjenu ugroženosti od požara i program razvoja zaštite od požara i vatrogastva u okviru Procjene ugroženosti, odnosno Programa razvoja iz članka 11. stavak 1. točka. 1. i 2. ovog zakona;

3) prati organizaciju i provedbu poslova zaštite od požara i vatrogarstva u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama u Federaciji koji su ovim zakonom i drugim propisima stavljeni u njezinu nadležnost;

4) izvršava zadatke zaštite od požara i vatrogastva utvrđene u dokumentima iz točke 2. ovog članka i ostvaruje suradnju s federalnim ministarstvima u izvršavanju zadataka zaštite od požara iz njihove nadležnosti;

5) vrši inspekcijski nadzor zaštite od požara i vatrogastva u skladu s ovim zakonom;

6) ostvaruje odgovarajuću suradnju s kantonalnim upravama civilne zaštite i službama civilne zaštite grada i općina glede zaštite od požara i vatrogastva koja su ovim zakonom stavljena u nadležnost kantona, grada i općine i tim tijelima pruža odgovarajuću stručnu i drugu pomoć, radi pravilnog i potpunog vršenja tih poslova;

7) sudjeluje u akcijama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara ugroženih požarom ili eksplozijama;

8) poduzima odgovarajuće mjere u oblasti organizacije i provedbe stručne poduke i osposobljavanja zaposlenih osoba u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama iz oblasti zaštite od požara, kao i pripadnika vatrogasnih postrojba i drugih osoba za potrebe vatrogastva u Federaciji, u skladu sa ovim zakonom;

9) poduzima i predlaže odgovarajuće mjere na planiranju i nabavi tehničkih sredstava i vatrogasne opreme potrebne za vatrogastvo u Federaciji;

10) rješava po žalbama koje se izjave na rješenja tijela uprave civilne zaštite kantona, općina i grada, koja su donesena na osnovi ovog zakona;

11) ostvaruje odgovarajuću suradnju u oblasti zaštite od požara i vatrogastva s institucijama Bosne i Hercegovine nadležnim za oblast zaštite od požara u pitanjima koja su od zajedničkog interesa za Federaciju i Bosnu i Hercegovinu, s nadležnim tijelom civilne zaštite Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, kao i sa susjednim i drugim državama u vezi s zaštitom od požara i vatrogastva koja su od zajedničkog interesa;

12) vrši i druge poslove zaštite od požara i vatrogastva u skladu s ovim zakonom i podzakonskim propisima donešenim na osnovi ovog zakona.

Za vršenje poslova iz stavka 1. ovog članka u Federalnoj upravi civilne zaštite osniva se organizacijska postrojba za zaštitu od požara i vatrogastvo.

Članak 20.

Zaštita od požara se organizira i provodi u svim stambenim i drugim zgradama i objektima i na svim prostorima koji se smatraju građevinama prema članku 36. Zakona o prostornom planiranju i korištenju zemljišta na razini Federacije Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH», br. 2/06, 72/07 i 32/08) i Uredbi o tehničkim

svojstvima koje građevine moraju zadovoljavati u pogledu sigurnosti te načina korištenja i održavanja građevina („Službene novine Federacije BiH“, br. 29/07 i 51/08) koji prema procjeni ugroženosti od požara mogu biti izloženi opasnostima od izbijanja i širenja požara. Te građevine i prostori su:

1) građevine trajno povezane s tlom koje se sastoje od građevinskog sklopa ili od građevinskog sklopa i ugrađene opreme, kao i samostalna postrojenja trajno povezana s tlom;

2) saobraćajne, vodoprivredne i energetske građevine i površine sa pripadajućim instalacijama, telekomunikacijske građevine i instalacije, građevine i instalacije komunalne infrastrukture;

3) proizvodne i druge gospodarske građevine i postrojenja, skladišta, sajmišta i slične građevine;

4) objekti na vodnim površinama (ribogojilišta), plutajuće platforme i sl.;

5) trgovi, javne površine, javne zelene površine, igrališta, sportske građevine, groblja, deponije otpadaka, javne pijace, skloništa i slične građevine.

Zaštita od požara se organizira i provodi i za šume, šumska i poljoprivredna zemljišta i ostale prirodne resurse.

Zaštitu od požara dužni su da organiziraju i provode pravne i fizičke osobe, državna tijela Federacije, kantona, grada i općine i druge institucije koji su vlasnici ili korisnici građevina i prostora iz stavka 1. i šuma, šumskog i poljoprivrednog zemljišta iz stavka 2. ovog članka (u daljem tekstu: vlasnici ili korisnici građevina i prostora).

Zaštitu od požara dužni su da organiziraju i provode i građani u svojim stanovima i stambenim zgradama (kućama) i drugim objektima i prostorima što ih koriste za svoje potrebe. Svi objekti koji su priključeni na niskonaponsku mrežu u roku od tri godine od dana stupanja na snagu ovog zakona moraju biti zaštićeni osiguračima – sklopkama – rastavljačima ugrađenim na mjestu priključka na niskonaponsku mrežu, a koji zadovoljavaju uvjete propisane normom BAS EN 60947-3. Osigurači – sklopke – rastavljači se mogu ugraditi i na mjestima grananja niskonaponske mreže, čiji će optimalan broj zavisno od konfiguracije mreže odrediti mjerodavna elektrodistribucija.

Članak 26.

Općinsko, odnosno gradsko vijeće svojom odlukom uređuje organizaciju i rad dimnjačarske djelatnosti, rokove čišćenja dimnjaka, uvjete za vršenje dimnjačarske službe, te druga pitanja bitna za obavljanje dimnjačarske djelatnosti, te obavljanje nadzora nad radom dimnjačarske službe.

Članak 27.

Opće mjere za zaštitu od požara u smislu ovog zakona su:

1) izbor lokacije i dispozicija građevine, te izbor materijala, uređaja, instalacija i konstrukcija kojima će se spriječiti ili svesti na najmanju mjeru mogućnost izbijanja i širenja požara;

2) izgradnja prilaznih putova i prolaza za vatrogasna vozila i tehniku;

3) izgradnja požarnih stuba i pomoćnih izlaza;

4) osiguranje potrebnih količina vode i drugih sredstava za gašenje požara;

5) organizacija osmatračko-dojavne službe, izradba i održavanje protupožarnih prosjeka i putova, osiguranje opreme i sredstava za gašenje šumskih požara, te druge mjere zaštite od požara na otvorenom prostoru;

6) zabrana uporabe otvorene vatre i drugih izvora paljenja na mjestima i prostorima gdje bi zbog toga moglo doći do požara;

7) izbor i održavanje tehnoloških procesa i uređaja kojima se jamči sigurnost protiv požara;

8) postavljanje uređaja za javljanje, gašenje i sprječavanje širenja požara, uređaja za mjerenje koncentracije zapaljivih i eksplozivnih plinova, para ili prašine u zraku i drugih uređaja za kontrolu sigurnog odvijanja tehnološkog procesa;

9) održavanje i kontrola isparavnosti uređaja i instalacija čija neispravnost može utjecati na nastanak i širenje požara;

10) poduka svih zaposlenih osoba i građana u praktičnoj uporabi aparata za gašenje početnoga požara, kao i drugih priručnih sredstava i opreme za gašenje požara.

Opće mjere iz stavka 1. ovog članka dužni su provoditi svi vlasnici i korisnici građevina i prostora što ih koriste u svom radu.

Članak 33.

Pri projektiranju stambenih građevina sa četiri ili više nadzemnih etaža, industrijskih građevina, energetskih objekata i građevina za javnu uporabu (bolnice, hoteli, športske i druge dvorane, robne kuće, škole, prometne postaje, zračne luke i drugi slični objekti) obvezno se, uz komunikacijsko, projektiraju i požarne stube.

Požarno se stube određuje na osnovi odgovarajućih standarda iz članka 31. stavak 2. točka 7. ovog zakona i analize požarnog opterećenja, načina širenja požara, rizika od požara i materijalne vrijednosti građevine ili njezinog dijela.

Članak 35.

Instalacije, uređaji i postrojenja iz članka 34. ovog zakona, moraju se projektirati, izrađivati, postavljati, koristiti i održavati tako da opasnosti od požara ili eksplozije budu svedeni na najmanju moguću mjeru dosljednom i pravilnom primjenom odgovarajućih mjera propisanih zakonom, tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja, kao i uputama proizvođača.

Pod odgovarajućim mjerama iz stavka 1. ovog članka, podrazumijevaju se mjere koje se izravno ili posredno mogu dovesti u vezu sa zaštitom od požara i sprječavanje izazivanja ili širenja požara ili eksplozija, a što je u funkciji zaštite ljudi i materijalnih dobara.

Članak 36.

Radi dobivanja rješenja o odobrenju za građenje, investitor je dužan, uz glavni projekt za građevine iz članka 31. stavak 1. i članka 33. stavak 1. ovog zakona, priložiti i stručnu ocjenu i mišljenje ovlaštene pravne osobe iz članka 37. ovog zakona, da su u tehničkoj dokumentaciji u potpunosti primijenjeni propisi, standardi i drugi normativi zaštite od požara, te da je osigurana funkcionalnost i djelotvornost projektom predviđenih mjera zaštite od požara.

Stručnu ocjenu i mišljenje iz stavka 1. ovog članka ne mogu davati pravne osobe koje su sudjelovale u izradi glavnog projekta.

Članak 37.

Za davanje stručne ocjene i mišljenja iz članka 36. ovog zakona, može se ovlastiti pravna osoba registrirana za djelatnost zaštite od požara koja ima u stalnom radnom odnosu odgovarajući broj osoba različite struke s visokom stručnom spremom, najmanje VII stupanj, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje se određuju propisom iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona i koje raspolažu odgovarajućim uređajima za ispitivanje izdržljivosti i otpornosti materijala i opreme za toplotu i vatru, kao i za ispitivanje funkcionalnosti uređaja, sprava i opreme za gašenje požara, a koja se bliže određuju u propisu iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona.

Rješenje o ispunjavanju uvjeta iz stavka 1. ovog članka, na zahtjev pravne osobe koja traži to odobrenje donosi tijelo uprave za prostorno uređenje nadležno za donošenje tog rješenja, uz pribavljeno mišljenje nadležnoga tijela uprave civilne zaštite. Rješenje se izdaje na način predviđen u propisu iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona.

Članak 39.

Korisnici aparata za gašenje početnih požara (u daljnjem tekstu: aparat) dužni su osigurati njihovo održavanje i ispitivanje isparavnosti i funkcionalnosti u skladu s propisima o tehničkim normativima i standardima koji se odnose na ta pitanja i uputom proizvođača, odnosno najmanje jednom u šest mjeseci ako takva uputa ne postoji.

Održavanje i ispitivanje aparata iz stavka 1. ovog članka mogu vršiti pravne osobe koje su registrirane i ovlaštene za tu djelatnost, a neposredne poslove održavanja i ispitivanja mogu vršiti osobe koje su položile stručni ispit iz stavka 6. ovog članka i koje imaju odobrenje od proizvođača, s tim da se pod istim uvjetima na obavljanju tih poslova mogu angažirati profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe.

O svakom izvršenom pregledu i ispitivanju piše se zapisnik koji sadrži: nadnevak ispitivanja, identifikacijske podatke aparata, ime i potpis osobe koja je izvršila ispitivanje i nedvosmislenu konstataciju o isparavnosti aparata, i taj zapisnik se dostavlja vlasniku aparata.

Evidencijska kartica se može postaviti ili zalijepiti na aparat samo ako je ispitivan i ispravan.

Aparat čija se posuda ili neki njezin dio moraju ispitivati na tlak, smatra se neispravnim ako ispitivanje iz stavka 2. ovog članka nije obavljeno u skladu s propisom iz stavka 6. ovog članka, a aparat za koji ne postoji evidencija o njegovoj isparavnosti smatra se neispravnim.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije, u suradnji sa Federalnom upravom civilne zaštite, propisat će uvjete što ih moraju ispunjavati pravne osobe koje obavljaju kontrolu isparavnosti, servisiranje i održavanje aparata, te i sadržaj i način polaganja stručnog ispita za osobe koje osobno (neposredno) obavljaju poslove ispitivanja, servisiranja i održavanja aparata za gašenje početnog požara iz stavka 1. ovog članka.

Članak 46.

Vatrogasno dežurstvo se organizira i provodi u uvjetima povećane požarne opasnosti, što se odnosi na sljedeće situacije:

1) na mjestima na kojima se privremeno skladište zapaljive tekućine i plinovi u količini do 5 m³, što organizira vlasnik ili korisnik građevine;

2) na privremenim mjestima koja nisu za to predviđena, na kojima se izvode radovi zavarivanja, rezanja i lemljenja, upotrebom opreme, aparata i uređaja s otvorenim plamenom i koji varniče, a koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara, što organizira izvođač tih radova;

3) za objekte i prostore u kojima se organiziraju športske, gospodarske, zabavne, političke i druge manifestacije na kojima se očekuje veći broj posjetitelja, što organiziraju organizatori tih manifestacija;

4) na područjima na kojima se nalaze šume, šumsko ili poljoprivredno zemljište, koja su klasificirana u I. i II. stupanj ugroženosti od požara, utvrđene u propisima iz te oblasti, što organiziraju vlasnici ili korisnici tih prostora;

5) na prostorima i objektima koji se odnose na zaštićena područja prirode i kulturno– historijskoga naslijeđa, organizira državno tijelo, pravna osoba i druga institucija kojima su dani na korištenje i upravljanje ti prostori i objekti.

Vatrogasno dežurstvo iz stavka 1. ovog članka, mogu obavljati profesionalni i dobrovoljni vatrogasci ili druge osobe osposobljene za tu zaštitu, u skladu s programom obuke iz članka 128. stavak 6. ovog zakona.

Vlasnici ili korisnici objekata i prostora iz stavka 1. ovog članka mogu organizirati to dežurstvo samostalno ili angažirati pravnu osobu ili agenciju koja se profesionalno bavi tim poslovima.

Za dežurstvo iz stavka 1. točka 3. ovog članka potrebno je načiniti plan preventivnog osiguranja, u kojemu se određuje vatrogasno dežurstvo, odnosno broj dežurnih profesionalnih ili dobrovoljnih vatrogasaca, potrebna oprema, uređaji i druga sredstva potrebna za zaštitu od požara i plan evakuacije. Za trajanja športske, gospodarske, zabavne, političke ili druge manifestacije, sva vrata na putovima evakuacije moraju biti otključana, a putovi evakuacije prohodni.

Za dežurstvo iz stavka 1. točka 4. ovog članka, organizira se motrilačko–dojavna služba, što se vrši u skladu s posebnim propisom kojim je uređena ova materija, a dežurstvo iz stavka 1. točke 5. ovog članka organizira se kao stalno dežurstvo.

Vatrogasno dežurstvo mora trajati sve dok traje potreba zbog koje je dežurstvo i određeno.

(14) Ispravnost i funkcionalnost uređaja, opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara

Članak 47.

Vlasnik ili korisnik građevine mora prije početka uporabe ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara pribaviti potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti sustava, i vršiti njegovu stalnu tehničku kontrolu u skladu s ovim zakonom, tehničkim propisima i uputama proizvođača, koji se odnose na ta pitanja.

Nakon obavljenog ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti, pravna osoba koja je izvršila ispitivanje izdaje potvrdu o ispravnosti i funkcionalnosti, te preslik potvrde dostavlja nadležnoj inspekciji zaštite od požara, koja o tome vodi evidenciju, s tim da ispitivanje ne može vršiti pravna osoba koja je ugradila sustav aktivne zaštite od požara.

Potvrdu iz stavka 2. ovog članka izdaje pravna osoba koja ispunjava uvjete za ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti, s tim što je ta osoba dužna ispitivanje ispravnosti i funkcionalnosti vršiti prema propisima iz stavka 1. ovog članka.

Obujam i postupak provjere i ispitivanja, sadržaj potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti ugrađenog sustava aktivne zaštite od požara, kao i uvjete koje moraju ispunjavati pravne osobe koje vrše te poslove, uređuju se propisom što ga donosi Federalna uprava civilne zaštite u saradnji sa Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova.

(15) Održavanje u ispravnom stanju i kontrola ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara

Članak 50.

Vlasnici građevina i prostora i upavitelji stambenih objekata dužni su održavati u ispravnom stanju postrojenja, uređaje, električne, plinske, ventilacijske i druge instalacije, dimnjake i ložišta koji mogu prouzročiti nastajanje i širenje požara, u skladu

s tehničkim normativima i uputama proizvođača, koji se odnose na ta pitanja, o čemu moraju voditi evidenciju i posjedovati odgovarajuću dokumentaciju.

Ako se ne može utvrditi vlasnik iz stavka 1. ovog članka, obveze utvrđene u tom stavku preuzima korisnik građevine, odnosno prostora.

(18) *Certifikat o usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima*

Članak 51.

Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara prije stavljanja u promet moraju biti usklađena sa zahtjevima važećih propisa i standarda, što se dokazuje certifikatom o usklađenosti.

Izgled i način postavljanja certifikacijskog znaka mora biti sukladno odgovarajućim propisima iz stavka 1. ovog članka.

Ocjenjivanje usklađenosti opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara može obavljati tijelo za ocjenjivanje usklađenosti koje ovlasti Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa Bosne i Hercegovine, u skladu sa Zakonom o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanje usklađenosti („Službeni glasnik BiH“, broj 45./04.).

Oprema, uređaji i druga sredstva za zaštitu od požara, koja ne ispunjavaju uvjete iz st. 1. i 2. ovog članka, ne smiju se stavljati u promet i uporabu.

Članak 52.

Osiguranje građevina od požara i eksplozija, koje vrše društva za osiguranje sastavni je dio sustava zaštite od požara.

Društva za osiguranje mogu vršiti osiguranje građevine pod uvjetima da su na građevini primijenjene najmanje sve mjere zaštite od požara predviđene ovim zakonom.

Osiguranik požarnog rizika koji koristi građevine i prostore u kojima može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje i objekti sa posebno rizičnim požarnim opterećenjem, mora se osigurati od odgovornosti za štetu koju može nanijeti trećim osobama, općini, gradu ili kantonu, odnosno Federaciji i bližim i daljnjim susjedima (odgovornost iz djelatnosti).

Članak 53.

Radi otklanjanja uzroka zbog kojih može nastati požar ili koji olakšavaju njegovo širenje, društva za osiguranje dužna su pri utvrđivanju uvjeta osiguranja, odnosno zaključenja ugovora o osiguranju s vlasnicima ili korisnicima građevine ili prostora, utvrditi stanje zaštite od požara u odnosu na propise i pravila tehničke prakse i na osnovi toga predvidjeti mjere kojima je svrha uklanjanje uzroka nastanka požara i smanjenje njihovih posljedica, ako su takve mjere potrebne, a u vremenu trajanja osiguranja kontrolirati njihovu provedbu i o tome voditi evidenciju.

Društvo za osiguranje može poslove utvrđivanja stanja zaštite od požara i planiranje potrebnih mjera zaštite od požara iz stavka 1. ovog članka, povjeriti pravnoj ili fizičkoj osobi specijalizovanoj i registriranoj za poslove zaštite od požara.

Društvo za osiguranje neće osigurati građevine i prostore osiguranika dok se ne otklone propusti i nedostaci koji za posljedicu mogu imati dovođenje u opasnost tuđi život i materijalna dobra od izbijanja požara.

Član 67.

Uloga Federacije u oblasti vatrogastva jeste u tome da koordinira i usmjerava aktivnosti općina, grada i kantona na organiziranju profesionalnih vatrogasnih postrojbi i obavljanju vatrogasne djelatnosti na području svake općine, grada i kantona,

sukladno ovom zakonu. Pri obavljanju te uloge Federacija polazi od procjene ugroženosti od požara područja Federacije i programa razvitka zaštite od požara i vatrogastva iz članka 10. ovog zakona i ostvarivanja zadaća iz čl. 60, 62. i 63. ovog zakona, te u tom cilju pruža odgovarajuću stručnu, finansijsku, materijalnu i drugu pomoć u rješavanju tih pitanja u općini, gradu i kantonu.

U akcijama gašenja požara na otvorenom prostoru na području Federacije angažiraju se postrojbe za zračni transport i gašenje požara na području Federacije što se vrši na način uređen propisom Vlade Federacije donešen na temelju Zakona o zaštiti i spašavanju.

Članak 88.

U planu zaštite od požara općine, grada, odnosno kantona određuju se pravne osobe koje su dužne osigurati i vatrogasnu postrojbu ili na drugi način osigurati zaštitu od požara.

Obvezu iz stavka 1. ovoga članka imaju pravne osobe u kojima se proizvode, prerađuju, distribuiraju ili skladište zapaljive, eksplozivne i ostale opasne tvari, u kojima zbog toga postoji povećana opasnost od požara ili eksplozija, što se određuje prema propisu iz članka 29. stavak 2. ovog zakona.

Pravne osobe koje nisu obuhvaćene stavkom 2. ovoga članka samostalno odlučuju o potrebi osnivanja vatrogasne postrojbe za svoje potrebe, što vrše u skladu sa svojom procjenom ugroženosti od požara i potrebama zaštite i spašavanja ljudi i materijalnih dobara pravne osobe.

Članak 102.

Ako je za vatrogasnu intervenciju potrebna pomoć vatrogasnih postrojba Republike Srpske ili Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, tu pomoć traži Federalna uprava civilne zaštite kod nadležnog tijela Republike Srpske, odnosno Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, a ako je potrebna vatrogasna pomoć drugih država, tu pomoć traži ta uprava putem nadležnog tijela vlasti Bosne i Hercegovine.

Ako se ocijeni da je u vatrogasnoj intervenciji potrebno na gašenju požara angažirati Oružane snage Bosne i Hercegovine, zahtjev za angažiranje tih snaga Ministarstvu obrane Bosne i Hercegovine podnosi Federalna uprava civilne zaštite kada, na osnovu raspoloživih podataka, procijeni da je potrebna ta pomoć, odnosno Federalni stožer civilne zaštite kada on ravna akcijama na području ugroženom požarom.

Podnošenje zahtjeva iz stavka 2. ovog članka vrši se u skladu sa Zakonom o obrani Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj 88./05.) i standardnim procedurama koje se propišu za angažiranje Oružanih snaga za pružanje pomoći civilnim strukturama vlasti u gašenju požara.

Članak 105.

U radni odnos za vršenje poslova iz nadležnosti profesionalne vatrogasne postrojbe koja se nalazi u tijelu uprave civilne zaštite Federacije, kantona, općine i grada mogu se primati samo vatrogasci, a za određene poslove i druge osobe (državni službenici i namještenici).

Kandidat za profesionalnog vatrogasca, uz opće uvjete za zasnivanje radnog odnosa utvrđene u zakonima iz članka 104. ovog zakona, mora ispunjavati i sljedeće posebne uvjete:

1) da ima najmanje III. stupanj školske spreme odgovarajuće struke tehničkoga smjera (vatrogasne, građevinske, metalske, kemijske, električarske, šumarske ili drugi smjer tehničke struke);

2) da je psihofizički i zdravstveno sposoban za vršenje poslova vatrogasca;

3) da se protiv njega ne vodi kazneni postupak, te da nije osuđivan za kazneno djelo protiv života i kazneno djelo protiv imovine.

Primljeni kandidat koji nema položen propisani ispit za profesionalnog vatrogasca iz članka 106. stavak 1. točka 1. ovoga zakona dužan je taj ispit položiti u roku iz stavka 2. tog članka.

Psihofizičku i zdravstvenu sposobnost za vršenje poslova vatrogasca utvrđuje nadležna zdravstvena ustanova prema propisu iz članka 163. ovoga zakona.

Članak 128.

Pravne osobe, državna tijela i druge institucije dužni su kontinuirano organizirati i provoditi stručno osposobljavanje i usavršavanje svih zaposlenika, odnosno državnih službenika i namještenika (u daljnjem tekstu: zaposlene osobe) koji se nalaze u radnom odnosu za provođenje mjera zaštite od požara na radnim mjestima na kojima se nalaze.

Poduka i osposobljavanje obuhvaća upoznavanje zaposlenih osoba sa svim izvorima opasnosti i načinu provođenja mjera zaštite od požara utvrđenih u općem aktu iz članka 24. ovog zakona.

Uz poduku iz stavka 1. ovog članka, obvezatno je najmanje jednom u dvije godine izvršiti poduku i provjeru znanja iz oblasti zaštite od požara svih zaposlenih osoba prema posebnom programu poduke iz stavka 6. ovog članka.

Poslove stručnog osposobljavanja zaposlenih osoba prema programu iz stavka 3. ovoga članka, mogu samostalno organizirati i provoditi pravne osobe, tijela i institucije iz stavka 1. ovog članka ili izvođenje te poduke povjeriti pravnim osobama koje su registrirane za tu djelatnost, a imaju ovlaštenje kantonalne uprave civilne zaštite da ispunjavaju uvjete za izvođenje poduke utvrđene u tom programu.

Zaposlene osobe koje se, u skladu s odredbom članka 24. stavak 1. točka 6. ovoga zakona, odrede da se staraju za sprovedbe poslova zaštite od požara, odnosno osobe raspoređene u službi zaštite od požara u pravnoj osobi, državnom tijelu i drugoj instituciji iz stavka 2. tog članka, moraju imati najmanje srednju stručnu spremu, u pravilu tehničkoga smjera, i položen ispit za protivpožarnu zaštitu iz stavka 6. ovoga članka.

Program poduke iz stavka 3. i sadržaj programa i način polaganja ispita iz stavka 5. ovog članka utvrđuje Federalna uprava civilne zaštite.

Članak 130.

Svi dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama koji su formirali dobrovoljna vatrogasna društva, kao i dobrovoljni vatrogasci koji se nalaze u vatrogasnim postrojbama formiranim u pravnim osobama, podliježu obvezi stručnog osposobljavanja i usavršavanja i polaganja stručnog ispita iz oblasti vatrogasne djelatnosti (ispit za dobrovoljnog vatrogasca).

Program poduke i osposobljavanja za dobrovoljne vatrogasce iz stavka 1. ovog članka, te sadržaj i način polaganja stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce propisuje Federalna uprava civilne zaštite.

Poduku i osposobljavanje prema programu iz stavka 2. ovoga članka, te polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce provode kantonalne uprave civilne zaštite i osiguravaju financijska sredstva za te poslove.

Sručni ispit iz oblasti vatrogastva, prema programu iz stavku 2. ovog članka, polažu i osobe koje obavljaju poslove portira, odnosno recepcionara u pravnim osobama, državnim tijelima i drugim institucijama.

Članak 133.

U proračunu Federacije, kantona, općine i grada osiguravaju se financijska sredstva potrebna za financiranje sljedećih obveza:

- 1) u proračunu Federacije - sredstva za obveze utvrđene u članku 134. ovoga zakona;
- 2) u proračunu kantona - sredstva za obveze utvrđene u članaku 135. ovoga zakona;
- 3) u proračunu općine, odnosno grada - sredstva za obveze utvrđene u članaku 136. ovoga zakona.

Članak 137.

Društva za osiguranje i druge pravne osoba koje se bave osiguranjem imovine pravnih i fizičkih osoba, dužna su izdvajati financijska sredstva iz premije osiguranja imovine od požara i prirodnih sila u iznosu od 6%, a 1% sredstava od naplaćene funkcionalne premije osiguranja koja se odnosi na osiguranje motornih vozila.

Sredstva iz stavka 1. ovoga članka uplaćuju se na poseban račun proračuna (trezora) kantona, a vode se na posebnom jedinstvenom transakcijskom računu proračuna Federacije, kantona, općine i grada. Ta sredstva se raspodjeljuju tako što 10 % pripada Federaciji, 20 % kantonu (od čega 4% za dobrovoljne vatrogasne postrojbe formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na razini kantona) i 70 % općini i gradu (od čega 6 % za dobrovoljne vatrogasne postrojbe formirane u dobrovoljnim vatrogasnim društvima u općini odnosno gradu, u kojoj su ta sredstva ostvarena).

Iznimno, u kantonima u kojima je formirana zajednička profesionalna vatrogasna postrojba za potrebe svih ili pojedinih općina na području kantona sredstva iz stavka 1. ovoga članka raspoređuju se tako što 5% pripada Federaciji, a kantonu 95% od čega 10 % za formirane dobrovoljne vatrogasne postrojbe u dobrovoljnim vatrogasnim društvima na razini kantona, s tim da se ova odredba ne odnosi na općine koje nisu obuhvaćene zajedničkom vatrogasnom postrojbom.

Nepotrošena sredstva na transakcijskom računu iz stavka 2. ovoga članka, ne gase se istekom kalendarske (fiskalne) godine, već se akumuliraju sa sredstvima koja se prikupljaju u tijeku naredne godine.

Sredstva iz st. 2. i 3. ovoga članka mogu se koristiti samo za nabavu vatrogasne opreme, tehničkih i drugih sredstava za vatrogasne postrojbe, stručno obučavanje i osposobljavanje vatrogasaca i održavanje opreme i vatrogasnih sredstava, te investicijsku izgradnju i opremanje objekata za potrebe vatrogasnih postrojba.

Uvjete, prioritete i način korištenja sredstava iz st. 2. i 3. za namjene iz stavka 5. ovoga članka, utvrđuju:

- 3) za sredstva Federacije - Vlada Federacije - na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite;
- 4) za sredstva kantona - vlada kantona - na prijedlog kantonalne uprave civilne zaštite;
- 5) za sredstva općine, odnosno grada - općinski načelnik, odnosno gradonačelnik na prijedlog službe civilne zaštite općine i grada.

Kontrolu uplate sredstava iz stavka 1. ovoga članka, vrše nadležna tijela i službe Federalnog ministarstva financija.

Članak 141.

Za općine koje imaju manje od 15 000 stanovnika ili su ekonomski nerazvijene, zbog čega nisu u mogućnosti u svom proračunu i drugim sredstvima predviđenim ovim zakonom u cjelini osigurati financijska sredstva potrebna za financiranje svoje profesionalne vatrogasne postrojbe, dodatna sredstva će osigurati kanton i Federacija.

Vlada Federacije će, u saradnji s vladama kantona, a na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, odrediti općine iz stavka 1. ovoga članka i način osiguranja finansijskih sredstava za trajno financiranje potreba iz stavka 1. ovog članka.

Općine iz stavka 1. ovoga članka određuju se prema kategorijama područja posebne zaštite koja su uređena zakonom koji se odnosi na poticaj za razvoj područja posebne zaštite u Federaciji, kao i procjeni ugroženosti od požara područja Federacije.

Članak 146.

Poslove inspekcijskog nadzora iz članka 145. ovoga zakona iz oblasti zaštite od požara i vatrogastva obavljaju federalni inspektori zaštite od požara i federalni inspektori za vatrogastvo, koji imaju prava i dužnosti inspektora utvrđena u Zakonu o organizaciji tijela uprave u Federaciji Bosne i Hercegovine («Službene novine Federacije BiH.» broj 35./05. - u daljnjem tekstu: Zakon o upravi). Inspekcijski nadzor provodi se po pravilima Zakona o upravnom postupku („Službene novine Federacije BiH,“ br. 2./98. i 48./99.).

Federalni inspektori iz stavka 1. ovoga članka, mogu biti osobe koje imaju najmanje visoku stručnu spremu, VII. stupanj, iz oblasti zaštite od požara, sigurnosti i tehničkih struka koje su utvrđene u propisu iz članka 159. stavak 1. točka 1. ovog zakona i najmanje pet godine radnoga staža, s tim da inspektor za zaštitu od požara mora imati položen stručni ispit predviđen za inspektora, a inspektor za vatrogastvo, osim stručnog ispita, mora imati položen i ispit za rukovoditelja akcije gašenja požara.

Federalna uprava civilne zaštite donosi propis o sadržaju i načinu vršenja inspekcijskog nadzora iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 158.

Vlada Federacije, na prijedlog Federalne uprave civilne zaštite, donosi sljedeće propise:

1) pravila službe za profesionalne i dobrovoljne vatrogasne postrojbe i vatrogasne postrojbe pravnih osoba;

2) propis o odori (uniformi), nazivima funkcija i funkcionalnim oznakama vatrogasaca u profesionalnim i dobrovoljnim vatrogasnim postrojbama, ovlasti starješina tih postrojba, zaštitnoj i radnoj odjeći i opremi vatrogasaca;

3) propis o tehničkim uvjetima koje mora zadovoljiti obrazovna ustanova u vezi sa školovanjem vatrogasaca u srednjim školama u suradnji s Federalnim ministarstvom obrazovanja i nauke i kantonalnim ministarstvima nadležnim za obrazovanje;

4) propise određene u članku 22. stavak 4., članku 107., članku 113. stavak 2. i članku 141. stavak 2. ovoga zakona.

U pripremi propisa iz stavka 1. ovoga članka sudjeluju i predstavnici vatrogasaca iz kantonalnih uprava civilne zaštite, o čemu se stara Federalna uprava civilne zaštite.

Članak 159.

Federalna uprava civilne zaštite donosi:

1) propis o kriterijima za kadrovske, tehničke i druge uvjete što ih moraju ispunjavati pravne osobe registrirane za obavljanje poslova iz oblasti zaštite od

požara, koji se izrađuje u suradnji s Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije i Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

2) propis o obujmu i postupku provjere i ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sustava aktivne zaštite od požara i o uvjetima za pravne osobe koje vrše poslove ispitivanja ispravnosti i funkcionalnosti sustava aktivne zaštite od požara, te program i način polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova koji se izrađuje u suradnji s Federalnim ministarstvom unutarnjih poslova;

3) propis o uvjetima što ih moraju ispunjavati objekti za smještaj profesionalnih i dobrovoljnih vatrogasnih postrojba i vatrogasnih postrojba pravnih osoba i minimum materijalno- tehničkih sredstava potrebnih za održavanje opreme i sredstava tih postrojba;

4) propis o minimumu tehničke opreme i sredstava i rok korištenja te opreme i sredstava za profesionalne i druge vatrogasne postrojbe koji su nužni za njihovo uspješno djelovanje,

5) propise predviđene u odredbama članka 47. stavak 4., članka 54. stavak 3., članka 74. stavak 2., članka 128. stavak 6., članka 130. stavak 2. i članka 146. stavak 3. ovog zakona.

Članak 160.

Federalno ministarstvo prostornog uređenja donosi:

1) propis o zaštiti od požara građevina za javnu uporabu, u suradnji s Federalnom upravom civilne zaštite;

2) propis o tehničkim normativima za vanjsku i unutarnju hidrantsku mrežu za gašenje požara, u suradnji s Federalnim ministarstvom poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva;

3) propis za zaštitu visokih objekata od požara, u suradnji s Federalnim ministarstvom okoliša i turizma i Federalnim ministarstvom energije, rudarstva i industrije;

4) propis predviđen u članku 29. stavak 2. ovoga zakona.

Članak 161.

Federalno ministarstvo energije, rudarstva i industrije donosi:

1) propis o uvjetima što ih moraju ispunjavati pravne osobe ovlaštene za certificiranje požarnih karakteristika materijala i elemenata građevinskih konstrukcija - u suradnji s Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

2) propis o tehničkim normativima za uređaje za automatsko zatvaranje vrata i klapni otpornih prema vatri;

3) propis o tehničkim normativima za sustave za odvođenje dima i topline nastalih u požaru – u suradnji sa Federalnim ministarstvom okoliša i turizma i Federalnim ministarstvom prostornog uređenja;

4) propis o izgradnji postrojenja za tekući naftni plin i uskladištenju i pretakanju tekućeg naftnog plina;

5) propis o stručnoj spremi i načinu provjere stručnog znanja osoba koje mogu rukovati eksplozivnim tvarima, zapaljivim tekućinama i plinovima u prometu, kao i mjerama zaštite od požara;

6) propis o tehničkim normativima o gromobranima;

7) propis o tehničkim normativima za uređaje u kojima se nanose i suše premazna sredstva;

8) propis o smještaju i držanju ulja za loženje;

9) propis o sustavima za automatsku dojavu požara;

10) propis o sustavima za automatsko gašenje požara vodom, plinom i drugim medijima;

- 11) propis o uvjetima za ispitivanje uvezenih uređaja za dojavu i gašenje požara;
- 12) propis o izgradnji stanica za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom i o uskladištenju i pretakanju goriva;
- 13) propis o izgradnji postrojenja za zapaljive tekućine i uskladištenja i pretakanja zapaljivih tekućina;
- 14) propis o tehničkim normativima za zaštitu od požara i eksplozije pri čišćenju sudova za zapaljive tekućine;
- 15) propis o tehničkim normativima za projektiranje, gradnju i održavanje plinskih kotlovnica;
- 16) propis o temeljnim zahtjevima za opremu, zaštitne sustave i komponente namijenjene eksplozivnoj atmosferi plinova, para, maglica i prašina;
- 17) propis o tehničkom nadzoru električnih postrojenja, instalacija i uređaja namijenjenih za rad u prostorima ugroženih eksplozivnom atmosferom;
- 18) propis o mjerama zaštite od požara pri izvođenju radova zavarivanja, rezanja i lemljenja;
- 19) propis iz članka 39. stavak 6. ovoga zakona.

Članak 164.

Federalno ministarstvo unutarnjih poslova donosi:

- 1) propis o izboru i održavanju aparata za gašenje početnoga požara i o određivanju aparata koji se mogu stavljati u promet ako su opskrbljeni garantnim listom i tehničkim uputstvom i o najmanjem trajanju garantnog roka i roka osiguranog servisiranja za te aparate;
- 2) propis o uvjetima što ih moraju ispunjavati fizičke i pravne osobe koje obavljaju kontrolu ispravnosti, servisiranje i održavanje aparata za gašenje početnoga požara i o sadržaju programa i načinu polaganja stručnog ispita za obavljanje tih poslova;
- 3) propis o tehničkim normativima za zaštitu skladišta od požara i eksplozija;
- 4) propis predviđen u članku 151. stavak 5. ovoga zakona;
- 5) propis o prijevozu opasnih tvari.

Članak 166.

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba:

- 1) ako nije donesen plan zaštite od požara (članak 22. stavak 3.);
- 2) ako ne izvršava zadatke utvrđene u planu zaštite od požara (članak 23.);
- 3) ako ne donese opći akt iz članka 24. ovoga zakona;
- 4) ako ne provede opće mjere za zaštitu od požara (članak 27. stavak 2.);
- 5) ako u glavnom projektu mjere zaštite od požara nije prikazala grafički, tekstualno niti je izdana potvrda kojom se potvrđuje da su mjere zaštite od požara primijenjene u glavnom projektu ili nije izvršena predviđena kontrola (članak 30.);
- 6) ako nije izrađen elaborat zaštite od požara (članak 31.);
- 7) ako u projektu nije predvidjela i primijenila mjere zaštite od požara ili nije izradila elaborat zaštite od požara na gradilištu (članak 32.);
- 8) ako nisu izgrađene komunikacijske ili požarne stube (članak 33.);
- 9) ako upotrebljava instalacije i uređaje, dimovode i ložišta koja nisu ispravna (čl. 34. i 35.);
- 10) ako koristi građevinu bez uporabne dozvole (članak 38. stavak 4.);
- 11) ako vrši prodaju uređaja, opreme i sredstava namijenjenih za dojavu, gašenje i sprječavanje širenja požara koja nisu certificirana (članak 40. stavak 4.);

- 12) ako upotrebljava i skladišti zapaljive, eksplozivne i druge opasne tvari koje nisu u skladu s propisanim tehničkim normativima i standardima (članak 41.);
  - 13) ako ne organizira i ne provodi zaštitu od požara u šumama i na šumskom i poljoprivrednom zemljištu u skladu s odgovarajućim propisima (članak 44.);
  - 14) ako ne organizira i ne provodi zaštitu od požara prirodnoga i kulturno–historijskoga naslijeđa ili ne ažurira plan zaštite od požara (članak 45.);
  - 15) ako upotrebljava ugrađeni sustav aktivne zaštite od požara bez pribavljene potvrde o ispravnosti i funkcionalnosti sustava ili ne vrši njegovu stalnu tehničku kontrolu (članak 47. stavak 1.);
  - 16) ako ne osigurava propisani protočni kapacitet i tlak vode u hidrantskoj i vodovodnoj mreži ili ne održava u ispravnom stanju hidrantsku mrežu (članak 49.);
  - 17) ako nije prije stavljanja u promet izvršila certificiranje opreme, uređaja i drugih sredstava za zaštitu od požara s propisima i standardima iz članka 51. st.1. i 2. ovog zakona (člana 51. stavak 4.);
  - 18) ako izvrši osiguranje osiguranika koji nije otklonio propuste i nedostatke koji mogu dovesti u opasnost tuđi život i materijalna dobra (članak 53. stavak 3.);
  - 19) ako ne osnuje dobrovoljnu vatrogasnu postrojbu u uvjetima iz članka 82. stavak 2. ovoga zakona;
  - 20) ako ne osnuje vatrogasnu postrojbu prema odredbi članka 88. st. 1. i 2. ovoga zakona;
  - 21) ako ne postupi po naredbi tijela uprave civilne zaštite ili stožera civilne zaštite iz članka 91. stavak 3., članka 95. stavak 2., i članka 97. stavak 1. ovoga zakona;
  - 22) ako ne postupi po rješenju rukovoditelja akcije gašenja požara ili po rješenju inspektora iz članka 99. st. 2.i 3. ovoga zakona (članak 99. stavak 5.);
  - 23) ako ne dozvoli korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje naredi rukovoditelj akcije gašenja požara (članak 101. stavak 2.);
  - 24) ako ne izdvaja niti uplaćuje financijska sredstva za zaštitu od požara iz članka 137. st. 1. i 2. ovog zakona;
  - 25) ako inspektor onemogućuje vršenje inspekcijskog nadzora (članak 153. stavak 2.);
  - 26) ako ne postupi po rješenju inspektora iz članka 147. stavak 4., članka 149. stavak 3., članka 155. stavak 5., i članka 157. ovog zakona.
- Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i drugoj instituciji novčanom kaznom od 1.000,00 KM do 2.500,00 KM.

Članak 167.

Novčanom kaznom od 3.000,00 do 10.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravna osoba i druga institucija:

- 1) ako ne upoznaju zaposlene osobe sa općim aktom iz članka 24. ovoga zakona (članak 24. stavak 3.);
- 2) ako održavanje i ispitivanje aparata za gašenje početnih požara nije izvršeno na način predviđen u članaku 39. ovoga zakona;
- 3) ako stavi u prodaju ili prodaje zapaljive, eksplozivne i druge opasne tvari koje nisu upakirane u propisanu ambalažu i nema propisanu dokumentaciju izdanu od strane proizvođača (članak 42);
- 4) ako pri prijevozu u cestovnom, željezničkom, pomorskom, riječnom, jezerskom i zračnom prometu ne provodi mjere zaštite od požara (članak 43.);
- 5) ako ne organizira vatrogasno dežurstvo iz članka 46. ovoga zakona;
- 6) ako ne održava u ispravnom stanju niti vrši kontrolu ispravnosti uređaja za dojavu i gašenje požara (članak 48.);
- 7) ako ne održava u ispravnom stanju instalacije iz članka 50. ovoga zakona;

8) ako operativnim centrima civilne zaštite ne dostavi podatke o događajima koji se odnose na pojave požara i njegovo širenje i druge podatke ili ne vode propisanu evidenciju iz članka 54. st. 2. i 4. ovoga zakona;

9) ako za zapovjednika vatrogasne postrojbe postavi osobu koja ne ispunjava uvjete iz članka 78. stavak 4. ovoga zakona;

10) ako o pojavi požara ne obavijesti tijela iz članka 89. stavak 3. ovoga zakona;

11) ako dobrovoljnom vatrogascu ne dozvoli odsutnost s posla kad je po naredbi stožera civilne zaštite pozvan na vršenje poslova vatrogastva (članak 117. stavak 3.);

12) ako ne organizira i ne provodi stručno osposobljavanje i usavršavanje zaposlenih osoba za zaštitu od požara ili ne osigura polaganje ispita za protupožarnu zaštitu (članak 128. st. 1., 2., 3. i 5.);

13) ako ne osigura provođenje poduke stručnog osposobljavanja i usavršavanja osoba koje su raspoređene u vatrogasnu postrojbu ili polaganje stručnog ispita za dobrovoljne vatrogasce (članak 130.).

Za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba u pravnoj osobi i drugoj instituciji novčanom kaznom od 600,00 do 1.500,00 KM.

Članak 169.

Novčanom kaznom od 100,00 KM do 800,00 KM kaznit će se za prekršaj pojedinac:

1) akto se ne odazove pozivu iz članka 70. stavak 3. ovog zakona;

2) ako dođe na posao pod utjecajem alkohola, opojnih droga ili omamljujućih lijekova ili na službenom zadatku ne nosi vatrogasnu odoru i propisanu zaštitnu opremu (članak 72. stavak 1.);

3) ako ne nosi službenu iskaznicu za vrijeme obavljanja službene dužnosti (članak 73. stavak 1.);

4) ako ne vodi evidenciju iz članka 74. ovoga zakona za koju je zadužen;

5) ako o pojavi požara ne izvjesti tijela iz članka 89. stavak 2. ovoga zakona;

6) ako ne postupi po naredbi tijela uprave civilne zaštite, odnosno stožera civilne zaštite iz čl. 94. i 96. i članka 97. st. 1. i 3. ovoga zakona;

7) ako mjere iz članka 99. stavak 1. ovoga zakona naredi bez rješenja iz članka 99. st. 2. i 3. ovoga zakona;(članak 99.stavak 5)

8) ako ne postupi po rješenju rukovoditelja akcije gašenja požara ili po rješenju inspektora iz članka 99. st. 2. i 3. ovog zakona (članak 99. stavak 5.);

9) ako ne dopusti korištenje zemljišta, zgrada i drugih objekata za potrebe gašenja požara koje naredi rukovoditelj akcije gašenja požara prema članku 101. stavak 1. ovoga zakona (članak 101. stavak 2.);

10) ako ne pohađa stručno osposobljavanje i usavršavanje iz čl. 128., 129. i 130. ovoga zakona.